

Locuinta Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a tragatorului [Lö-
vészuteza], Nr 5.Sorisorile nefrancate nu se vor
primi decat numai de la coresponden-
tii regulari ai „Federatiunii.“
Articoli tramsi si nepublicati se
vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercial si economic.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pest'a, 23/11. maiu, 1871.

Senatulu imp. de Vien'a, dupa ce numi pre
membrui delegatiunii sale, lucrezia lumai in sec-
tuni. Comitetul de constituie au si primis
ou pucine si neinsemnate schimbari, proiectul de
adresa la imperatulu, compusu de D. dr. Herbst.
Se dice ca address'a fù lucratu cu multa precau-
tiune, pentru ca se nu intempine greutati d'in
partea casei baiereci a senatului imp. Se spera
dar' ca d'in asta parte inca va fi primita, cu tote
ca este prea de tempurie si prin urmare fora de
scopu. De altintre address'a, carea s'a si publica-
tu, este fidel'a icona a situatiunii, numai catu
acesta icona posomorita este. preavechia, o cuno-
scemtu toti, asié era si pre tempulu ministeriului in
care figurá d. Herbst, deci votulu de blamu ce
se da, prin address'a, ministeriului actualu, involve
totodata blamu si in contr'a lui Herbst, ca ci si
ministeriulu dsale au contribuitu multu la crearea
situatiunii actuale. D. Herbst face ca pop'a care
dice „faceti ceea ce dico eu si nu ceea ce facu
eu.“ Dupa cele ce se pregatescu acum la Vien'a
se crede ca are se urmedie neaperatu schimbarea
sistemului, prin care se va da lovitura de morte
si dualismului. Nemtii se temu ca in locul loru
voru ajunge la potere slavii si astfelu libertatea
insa-si, carea, dupa cum credi ei, o representedia
si sustienu numai nemtii si magiarii, inca se
pote considera de perdata. Noi d'in contra, ve-
diendu amarnic'a lupta de vietia si morte intre
Nemti si Slavi, apoi sfortiurile ultramuntanilor
catolici, credemu ca Ostrunguri'a este in agonie,
este pre calea destramarii. Pote ca absolutismulu,
la care tindu centralistii nemti cu feudalii si ul-
tramuntanii catolici, va impedece inca pre unu
tempu scurtu total'a destramare a imperiului, dar
eu atatu mai mare va fi caderea, la carea, cre-
demu ca, D. Bismarcu cu frate-seu muscanulu
d'impreuna, inca va contribui pre catu i-va sta
in potere si acesta scimu ca nu-i lipsesce, apoi
voiint'a inca o are. Facia cu aceasta critica si su-
prema situatiune, ministeriulu lui Hohenwart,
care intru incepelu se parea a avea missiunea
de a scapa monarchi'a prin sincer'a in-
augurare a federalismului, in locu de a des-
voltá energia barbatesca, purcediendu innainte
cu firma resolutiune, incepe a tandamandá si ur-
marea va fi ca are se sucumba abie la incepelu
de cale. Pote ca asié vre si reactiunea vienese ca
d'in chaotele ce au produsu ea se resulte absolu-
tismulu, la care pururea se intorce politic'a vien-
ese, carea traiesce numai d'in trecutu, neavendu
neci macaru idee de altu viitoriu, d'innaintea
carui a precum d'innaintea probabilei catastrofe,
inchide ochii, ca si passerea (Strutionulu) care
vediendu pericolului viresce capulu in nesipu, credi-
endu ca daca ea nu lu mai vede, neci nu esiste
pentru d'ins'a. Acum a dou'a ora, de la numirea
noului ministeriu, in regiunile politice cercula
faim'a despre inlocuirea lui prin Schmerling cu
colegii sei Lasser si Plener. Pote fi ca n'a sositu
inca bine a dou'a venire a lui Schmerling, dar'
credinciosii constitutiunii (Verfassungstreuen) o
voru pati o ca si copilulu petulantu, carele de
atate ori strigase „Vine lupula!“ pana ce in urma
a si venit si l'a mancatu. Lupu Schmerling va
manca numai constitutiunea actuala, lasandu pre
crecinciosii ei intregi si s'netosi; va mistu apoi
dualismulu, carele i si de multu in stomacu (se-i
fie de bine!) si va croi dsa a dou'a editiune a
constitutiunii sale. Fia ce va fi, mai reu nu poate
veni pentru noi.

Mare sfara in tiera fece petitiunea celoru 28
episcopi catolici d'in Cislaitani'a, cari cerura im-
peratului a scapa pre Pontificale d'in captivitatea
pretinsa si a poruncii indat'a mare, ca se i-se resti-
tuesca patrimonialu lui San-Petru, — mregea pes-
cariu? Ba, coron'a regala cu statulu d'impre-
una. Imperatulu li ar' fi respunsu, ca d. Beust are
se deslege cestiunea pre cale constitutiunala, adeca
petitiunea se relega ad calendas — Schmerlingi-
anas. — Cu privire la acesta petitiune diuariulu
oficiosu „Italia“ dice „Guvernulu Italiei dede pon-
tificatului mai multu de catu ce i promisese si

bine ca neci unu cabinetu european nu crede,
ca Pap'a are se primesca in principiu concessi-
unile, totu-si neci unulu (d'intre guvernele euro-
pene) nu are temerii pentru atitudinea guvernului
Italiei. Austri'a si celalte poteri au se ne multia-
mesca, ca deslegaramu una cestiune, carea mai
multe secole si a nume in deceniul d'in urma fu-
sese causa la atate incircature. Daca Germani'a
nu va cercă a se amestecă, neci una potere alt'a,
nu este asta-di in stare de a restaura poterea
temporală a Papei. Era viitorulu nu pote fi de
felu favorabilu unui anachronismu degiā inlatu-
ratu.

Camer'a Ungariei luera in sectiuni, pertra-
tandu proiectele de legi, cari au a se vota mai
nainte de prorogarea novei sessiuni. Siedintiele
publice se voru tiené de joi si, cu exceptiunea
serbatorilor imminent, se voru continua pana
in 8.—10. juniu a. c. — Crisea ministeriala se
estinde si prolungesc. Demisiunea lui Horváth
nu s'a primis inca, pote pentru ca nu s'a gasit
omul, care se lu substituesca in intielesu reac-
tiunariu, la ce nu se potu induplecă Horváth.
Resultatulu alegerilor d'in Croati'a au descon-
certat intregu ministeriulu. D. Bedecoviciu (Ba-
nulu Croatiei) vre se-si dee demisiunea, dar' con-
siliulu ministerialu n'a primis, temendu-se ca
incircatur'a escata cu alegerile se nu devina si
mai grea. — Mari sunt aici ingrigirile, ca impa-
catiunea croato-magiară devine problematica. Nu
sara tomeiu, pentru ca de vomu luá in seriosa
consideratiune celea, ce se intempla de una parte
in regiunile politice de Vien'a, era de alta parte
intre slavii d'in Cislaitani'a, cari stau in legatura
cu cei d'in Translaitani'a, esercendu ei actiune
solidaria, converginte, nu este departe tempulu in
care nu numai existint'a pactului croato-magiaru,
dar' si a celui dualisticu, alu magiaro nemtilor, vine
sub intrebare. Daca politic'a vienese crede
a fi sositu tempulu d'a renunciá pactulu bilateralu,
atunci Croati'a este petr'a angularia, de care lovitu,
are se sparga, era Transilvani'a — va com-
pletă actulu. Carările politice sunt tortuose;
cătiturele ei analoge le mai vediuram noi si alta
data, pote vomu avea ocasiunea de a le admiră
repetindu se. Daca inse fenomenul electoralu
d'in Croati'a este numai unu ochiu in catena mar-
riloru miscaminte slavice atunci, curtin'a (perdeu'a)
redicata, ni-se va representá ultima scena d'in
dram'a cea grandiosa . . . in carea si noi vomu
fi siliti a avea parte activa, la rondulu nostru. Se
vegh amu neadormit!

Ostirile guvernului de Versali'a n'a potutu
inca prinde Parisulu. Lupt'a se continua cu amari-
tiune si desperatu d'in partea Comunei. Thiers
crede ca in 8 dile va intrà invingitoriu in Paris,
unde apoi are se dee dovedi de cumpetulu si
patriotismulu seu. Mamelucii monarchisti, ne
avendu sperare d'a poté restaura regatulu, voru
se inlature pre Thiers, carele, dico ei, este cea
mai mare pedeca in calea loru. Thiers, vediendu
scopulu loru, se va unu strinsu cu republicanii in-
data dupa ce va fi gata cu Parisianii, cari nu
i-se paru lui atatu de anarchisti, precum lu féceră
se credia mameleuci sei, d'in contra se dice ca, in
mai multe privintie, li dà totu dreptulu mai alesu
in ceea ce privesce necessitatea descentralizatiunii,
recunoscendu insu si ca involve mare pericolu pen-
tru existint'a republicei unu presiedinte, care des-
pune preste ostii de sute de milii, avendu in
mana tota poterea, unui mare statu centralisatu.

In Romani'a alegerile in tote patru colegiele
electorale reesfra in favorea ministeriului actualu,
asié se afirma, vomu vedé ince cum se va areta
majoritatea acesta in adunare, si cum se va con-
stitui camer'a, ce politica va uriná? etc. Totu
intrebari, cari (in Romani'a) nu se potu deslegá
innainte, corilepturandu numai dupa resultatulu
alegerilor. Majoritatea se pota schimbá intru
una dì, si guvernulu pote cade in minoritate,
precum acesta s'a intemplatu mai adese ori.

Articolulu nostru, inceputu a supr'a situatiunii
d'in Romani'a, lu vomu continuá in nr. v.

Pretialu de Prenumeratique:
Pre trei lune . . . 8 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 " "
Pre anulu intregu . . . 12 " "

Pentru Romani'a:
prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
,, 6 lune 16 " = 16 " "
,, 3 — 8 " = 8 " "

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 or. taxa's tim-
brale pentru fiecare publica-
tiune separatu. In locul deschis
20 or. de linia.
Unu exemplariu costa 10 cr.

Contradechiaratiune,

la festinulu din Brasiovu.

Considerandu, ca prin infinitarea unui comitetu in
Brasiovu pentru decopierea „infratirei brasovenesci“ si prin
alte parti ale Transilvaniei, se tinde a se dă mai multa de-
catu o valore locala si ocazionala acelei manifestatiuni, in
acest intielesu maculatorie de onorea nostra natuinala;

Considerandu, ca la ospetiu d'in Brasiovu unii domni
in nesocinti'a loru s'au geratu a vorbi in numele intregei
natuni romane d'in Transilvani'a si Ungari'a;

Considerandu, ca generalisarea scopului de infratre
neconditunata ar' fi asta-di denegarea semtiului nostru de
onore, o primire de buna si aprobatu a asuprilor ce ni
se facu, unu atestatu in man'a contrarilor subscrissu de noi
insi-ne, ca nu meritam o sorte mai buna, ca ce'a ce am
preinsu, n'am facutu seriosu, n'a provenit d'in sentiulu,
d'in chiaru convictiunea de necesitate a nostra;

Considerandu, ca toti avemu detori'a d'a ni subordină
interesse speciale si particulari interesului celu mare na-
tiunalu;

Considerandu, ca in cause natuinali numai represen-
tantie natuinala au dreptul d'a se pronuncă si ca Romanii
d'in Sibiu si tienutu nu vorua pecatu' nici candu contra so-
lidaritati natuinala:

Dechiaramu asta-di, ca in memorabil'a diua de 3/15.
maiu, in care la 1848 s'a compusu programul chiaru si de
infratre a natuinei romane d'in Transilvani'a:

Ca nu potem, nu ni este iertatu a consimti cu manifes-
tatiunile de la Brasiovu, ci le privim de forte daunose
causei nostre natuinala; ca remanemu deci constanti pre
langa memorandulu Romanilor d'in Sibiu si tienutu, im-
manuatu comisarul regescu Conte de Pechy cu ocasiunea
caletoriei sale oficiose prin Transilvani'a; ca remanemu in-
tru tote creditiosi programul nostru natuinalu, si ca,
de-si dorim d'in sufletu fratetecta cu natuile conlocutorie,
sciindu ca aceea infrafre prosperéza numai in pamentul
perfectei indreptatiri natuinala, — noi nu vomu depune
vestimentul de doliu natuinalu, si arm'a luptei loiale, —
mai nainte d'a vedé natuinea romana in posesiunea dreptu-
rilor ce i competu.

Sibiu, 15 maiu 1871.

Mai multi Romani d'in Sibiu si tienutu.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedintia de la 20. maiu, 1871.

Presiedintele Paulu Somssich deschide siedint'a la
11½ ore a. m. — D'in partea guvernului sunt de facia
ministrui: c. Jul. Andrassy, Stef. Gorove, Vilh. Tóth si Ca-
rolu Kerkapoly.

Dupa verificarea procesului verbalu alu siedintiei pre-
cedinte, notariulu Col. Széll relateaza in privint'a resul-
tatului alegerii de ieri (19. maiu) a comisiunii pentru cen-
surarea diuariului camerei. S'au alesu: Lud. Jeszenszky,
Desid. Majtény, Gregor. Patrubán, Car. Pétery, Edm. Sze-
niczey, Car. Szilvay, Ar. Szilády, Paulu Szontagh (d'in
Iaurinu), Ed. Turcsányi, Frid. Wächter, con. Ferd. Peja-
cesvics, Stef. Beliczey, Iul. Bömches, Ernestu Daniel, Nic.
Jankovics. Arist. Mátyus, Stef. Nedeczky, Iosif Poppu,
Ales. Török (Oedenburg), Ales. Török (Iaurinu), Stef. Zalay
si Ales. Parcsetics.

Danilu Irányi adresá guvernului urmatori'a inter-
pellatiune: Considerandu ca, dupa juramentul prestat de
rege cu ocasiunea incoronarii sale, si conformu legilor funda-
mentale unguresci, Dalmatia apartiene de jure d'in tempii
cei mai vecini la coron'a unguresca, si numai de facto se
numera intre tierele reprezentate in Reichsrath; considerandu,
ca art. de lege 30 d'in anulu 1868 constata, cum ca Dal-
matia forméza cu Croati'a si Slavoni'a unu unicu corp de
dreptu publicu; considerandu, ca unu altu paragrafu d'in
acesta lege dispune se se intrebe representanti'a legale a Dalmatiei,
daca vré mai bucurosu se se unescă cu Ungari'a seu cu Cro-
ati'a-Slavoni'a; considerandu, ca ministrul-presiedinte austri-
acu a declarat mai de una-di: chiaru daca ar' voil Dalmatia a se
uni cu Ungari'a, elu n'ar' poté aprobá acesta dorintă;
dreptu ace'a oratorele intreba pre intregulu ministeriu: 1.
Ce a facutu pana acum'a pentru a executa despusestiunea eu-
prinsa in art. de lege 30 d'in 1868? Si-a cascigatu dlu
ministrul-presiedinte cunoscintia oficiala despre mentiunat'a
declarare a ministrului-presiedinte cisleitanu, si ce voiesce
a face intre asemenea impregurari.

Interpellatiunea se va comunică intregului ministeriu. Colomanu T i s z a: Ministrul de interne a emis cu datul 9. maiu una ordinatiune către totă jurectiunile, carea tratează despre conchiamarea adunărilor generali constitutive și în ceea ce ministrul trece preste cerculu poterii sale, primita prin legea jurectiunaria. Anume, legea dice, că ministrul are să desfășoară terminul, în cursul căruia trebuie apoi să se tienă adunarea generală; er' ministrul a statutorit diu'a în care are să se tienă adunarea generală, nu mai temporul neci mai tardu.

In partea a două a ordinatiunii se dice, că jurectiunile să se organizeze, însă astăzi contribuvenii să nu fie apăsatii preste măsura. Aceasta înseamnă că este imposibil, până candu nu se va executa §-ul 90 din legea jurectiunaria; și a nume acolo se dice, că din anumite soiuri de contribuvenie să se facă reduceri, pentru că jurectiunile să poată acoperi spesele organizării și administrării loru priu adunării la contribuvenii domestice, fără ca să ingrenieze mai tare pre contribuveni. Înse, după ce nu s'a statutorit încă, cătu de mare să fie reducerea contribuvenii, neci jurectiunile nu vor pot să se sume li stău la despuseție pentru erogatiunile loru.

In fine ordinatiunea dispune, că jurectiunile să-si stătorescă după potintia cercurilor administrative estu-modu, ca acele să fie totu un'a cu cercurile judiciare și cu cele electorale ale reprezentanților dietali. Dar', fiind că împărțirea cercurilor judiciare nu s'a statutorit încă, neci jurectiunile nu potu satisface acestei ordinatiuni.

Acum'a, după ce punctul primu din ordinatiunea ministeriale citata, care conchiamă adunăriile generale pre 15. iuniu, nu e neci legal, neci accommodat: după ce punctul alu duiole nu se poate realiza din cauza neesentării §-ului 90 din legea jurectiunaria, și după ce si punctul alu treilea din ordinatiunea ministeriale e neesentabilu, din cauza că nu sunt statorite cercurile judiciare, oratorele adresă ministrului de interne următoră interpellatiune:

1. Ce a indreptatstă pre diu ministru, că, în locu d'a desfășoară adunărilor generale, conform legii, a statutorit numai de cătu diu'a, și, fiind acăsta despuseție nepractică și afară de acea că mai multe jurectiuni sivoru tienă adunăriile loru ordinare la incepția lui iuliu, este aplacut dsa a amânat terminul acestuia pre una săptămâna, pentru ca în tempul acestuia a făscă-care jurectiune să-si poată tienă adunarea generală, candu i va paré mai accommodat?

2. Voiesc guvernului a numi, sumă carea sătă la despuseție jurectiunilor, după ce reducerea contribuvenilor n'a urmatu încă?

Voiesc ministrul a se îngriji, că rezidentele tribunalelor și cercurile, statorirea caroră depinde acumă de la guvern, să se stătorescă, și să se comunice jurectiunilor, acestuia operatu, pentru că la statorirea cercurilor administrative să se poată orienta după el? (Aprobare via în stangă.)

Ministrul de interne, Vilhelmu T o t h , declară că la două puncte din interpellatiune poate respondere numai decătu. În ordinatiunea de la 9. maiu se dice, că că terminu pentru tienerea adunărilor generale e desfășoară diu'a de 15. iuniu. Deci s'a observat cu acuratețea legea, și astăzi nu

pote fi vorba despre una abusare cu poterea sa. În numita ordinatiune se dice mai departe: și comitii supremi sunt avizati a conchiamă adunarea generală pre 15. iuniu. Acum'a, în inteleșul legii comitele supremă are dreptul să convoca adunarea generală, și guvernul să instruă pre comitele supremă. Daca s'a comisă aci vre-o eroare, continua oratorele, apoi acea consiste în împregurarea, că guvernul să instrui comitii supremi pre cale publică, precandu-acăstă să fi potutu întemplată și în secretu. Dar' guvernul să alesă una procedere publică, pestru că elu pune forte măre pondu pre acăsta prima adunare generală, și astăzi doresc că să participe la ea toti cei indreptatisti. Pentru ce s'a desfășoară chiară diu'a de 15. iuniu pentru tienerea acestor adunări, acea inca să-are cauza sa. Oratorele scie, că cameră nu să-va găsi mai de temporu lucrările sale, și dsa voiesc ca deputații să poată participa în comitatele loru la opera reorganizării. Cătu despre cealalta întrebare a lui T i s z a, privitor la împărțirea cercurilor judecătoresci, nu incapă indoială că e necesară că să se scia acăsta înainte de ce comitatele aru procede la împărțirea cercurilor administrative. — Oratorele speră, că, până ce comisiunile esmise de jurectiuni pentru statorirea statutului loru organicu si-vor fi terminați elaboratulu, ministrul justiției va avea degăză gafă operatulu seu despre statorirea cercurilor judiciare.

Ministrul financiaru, Carolu K e r k a p o l y , respunde la întrebarea a două a interpellatiunii, remasă nerespondă de ministrul internalor, dacă că acea, că spese li trebuie să jurectiunilor pentru organizarea și administrarea loru, nu depinde de la împregurarea, cu cătu se reducă soiurile de contribuvenie espuse în §-ul 90 alu legii jurectiunaria, ci de la împregurarea, căci bani sunt neîncungurăti de lipsă pentru organizarea și administrarea. Ca-ci, și la casu candu din reducerea contribuvenii ar rezulta una sumă mai mare de cătu au trebuit să neîncungurăti jurectiunile, nu urmează neci decătu, că ele să speseze mai multă și să intrebuințeze sume pentru lucruri, cari nu sunt chiară necesarie. — Înainte de tote jurectiunile trebuie să se marginescă a-si statorii erogatiunile loru pre basă a necessității absolute; de altmintera oratorelui i-ar fără placă daca proiectul de lege despre execuțarea §-ului 90 din legea jurectiunaria să poată prezintă cătu mai neamenat.

Colom. T i s z a nu este neci decătu multumit cu responsurile ministrului, er' majoritatea camerei i-e actu despre ele.

Bar. Emericu M i s k e prezinta nunciul camerei magnatilor, prin care magnatii comunica listă delegaților alesi, și anunță că au primit nemodificat proiectul de lege despre organizarea comunelor, astăzi precum același li s'a transmisă a două ora din partea camerei reprezentanților. — Se va asternă Majestatii Sale spre santiunare.

Ministrul de comunicatiune, Stef. G o r o v e , respunde la interpellatiunea cont. Antonu Foigich și consocii, facuta cu privire la construirea călării ferate Salgă-Tarján-Szob. — Interpellantele se declară multumiti cu responsul ministrului, despre care se i-e actu.

Urmează la ordinea dilei alegerea delegaților, a comisiunii financiare, pentru călării ferate, umanitarie, petuțianarie, economice și pentru esaminarea socotelelor finale,

i, după ce Ales. Cs a n á d y a declară, că elu și cii sei de principie nu voru alege delegați, se începe alegerile. — Resultatul se va publica în siedintă ce se tine după media-di, la 5 ore.

Siedintă se inchiaia la 2^{1/4} ore d. m.

S i e d i n t ā d e d u p a m e d i a - d i .

Presedintele Paulu Somssich deschide siedintă la ore. — Pre bancele ministeriale: Vilh. Tóth, Ios. Szlávy, Stef. Gorove. — Se verifică procesul verbalu alu siedintăne-meridane.

Notariul Colomanu S z é l l cetește listă delegaților votata înainte de media-di. S'a alesă: Stef. Bitté, Fridericu Börmches, Ales. Bujanovics, Colom. Barcsay, Ios. Ciota, Ferd. Eber, Nicol. Földváry, Macs. Falk, Emer. Hodossy, Frider. Harkányi, cont. Paulu Kálnoky, Paulu Királyi, bă. Gabr. Kemény, Michaiu Lázár, Petru Mihályi, Paulu Ordódy, Ales. Ormós, Ioanu Paczolay, Acatiu Petrovay, Teden Prileszky, Fr. Pulszky, bar. Ios. Rudits, Edmundu Szenczey, Lad. Szögyényi, Eug. Szentpály, Col. Széll, Sam. Tur, Aug. Tréfort, Macs. Ürményi, c. Sam. Vass, Maur. Wahnmann, Sig. Bochus, bar. Albertu Wodianer, cont. Ios. Zichy, cont. Ferd. Zichy, Eduardu Zsedényi, Batagliarini, Alesandru Fodorczyk, Stef. Iancsó si cont. Lad Pejacsevics.

De suplenti s'a alesă: Acatiu Barcsay, Iuliu Halassy, Iul. Högyészy, Vincentiu Brogyányi, Edmundu Szirmay, Colom. Stoll, Paulu Térey, cont. Adamu Vay, Ludov. Wirkner si Petru Horváth.

Dupa acea presedintele invita sectiunile a se constitu. Deputați se retragă în localitățile sectiunilor. Dupa una pauză de diumatate de ora siedintă se redeschide, și notariul M a j l á t h cetește următoriul resultatul alu constituiri sectiunilor: sect. 1. presid. Paulu Madocsányi, notariu Edmundu Szenczey; sect. 2. presid. Antonu Iankovics, not. Teden Prileszky; sect. 3. presid. cont. Ioanu Bethlen, not. Lad. Kvassay; sect. 4. presid. Colom. Ghyczy, not. Ioanu Vajda; sect. 5. pres. Paulu Ordódy, not. Stef. Majláth; sect. 6. presid. Eduardu Zsedényi, not. Lad. Szögyényi; sect. 7. presid. Paulu Daniel, not. Paulu Királyi; sect. 8. presid. Lad. Korizmics, not. Col. Széll; sect. 9. presid. Aug. Tréfort, not. Iuliu Benedek.

Dupa acea se verifică procesul verbalu, si cu acăsta

Siedintă se inchiaia la 6 ore.

Fagarasiu, 14. maiu 1871.

Grandiosă scena tragic-comică ce se petrecu în dilele trecute la Brasovu, ni-aduse si pre noi intru-o poziună destul de critică.

Nu scieam să ridemu ore de joculu băcantilor politici din Brasovu, său să ne întristăm, vediindu-nescă demonstrații atatu de neaspetcate, facute chiară de romani în contra intereselor romane.

Totăcăea copilaria nu ar merită a o face obiectul jurnalisticelui, daca nu amu vedé că intențiunile băcantilor Brasoveni sunt indreptate că să rumpă tota legatură cu trecutul nostru istoric si să insceneze o partidă nouă în sinul națiunii romane, si daca nu amu vedé, că dinsă si-

Cea mai bună preparație pentru a netedă si a dă una plăcută strălucire perului, este substantă brillantina.

P e p t e n a t u r ' a f e m e e l o r u . Artă a stabilitu patru feluri de peptenature, numite: cu coacă, cu cōde, frișat si cutat.

Cocul este astă-di multu intrebuințiatu. Elu are inconvenientul să-tenă într'una perpetua caldura perului a supra' carui-a e pus, pe langa astea, se incarcă de diverse prafuri, cari se intăiesc în perulu de care e facutu cocul, adaugând astu-telu la greutatea ce continuu trage perulu naturalu alu capului.

Cea mai convenabile peptenatura, este cea cu coacă; aci singură bagare de séma, este a nu stringe prea multu vitiele din cari sunt facute codele, căci astă stringere împedecă nutrirea perului, ba chiară lu pote rupe, fiindu prea intensu. Frisatul nu e prejudiciabilu de cătu atunci candu se servă de frisul caldu care lu-usuca si lu rupe, alterându-i colorul și facandu-lu să cadas de timpuriu. Candu se servă de fris pentru a-lu frisă, este prudent a-lu incalzit in apa și ertă, care vatema mai pucinu perulu.

Cel mai bun mediu de frisatul, este celu ce consiste în a implete coditie mici de peru seră si a le conservă astu-telu până demenția, candu perulu e frisatul destul de bine, fără a fi cătu-si de pucinu vatematoriu.

Catul privesc peptenatură undulată, nu ne romane de cătu a o condamă, fiind că ea se practică său cu frisul caldu, său prin adjutoriul miceloru coditie prea strinsu implete, cari opresc nutrirea perului si lu facu să cadas.

Unu altu modu de peptenatu consiste în acelui-a de a se servi de crepeuri, cari sunt facute de peru, in care se amesteca praful si alte multe materie straine; ele au desavantajul de a fi foarte greu peptenate, de aceea se recomanda a le peptenă cu peri'a, care le curatia de materiele straine cu mai multă înlesuire de cătu peptenele. Singură precauție ce trebue să aiba damele cari se servă de crepeuri, este de a desfașa seră cu multă bagare de séma perulu

E O I S I O R A .

Higienă Perului.

Poporele din anticitate mai resonabile de cătu cele moderne, consideră perulu nu numai că unu ornamentu alu capului si fetiei, dar' inca că unu ce indispensabilu higienei differitelor organe contiente in capu. Ele pastrau cu multă sănătienă perulu, netindu de cătu excesulu, si acestuia candu i incomodă.

Artă de a aranjă perulu era atunci atât de cultivată, în cătu astă-di potemă dice, că suntem cu multă inapoiati in acăsta importanta ramura a higienei.

Pucină ingrigire ce vedemă că se pune pentru a conservă perulu, ne face a dice căte-va cuvinte a supră acestei puncte de higienă.

Ingrigirile ce reclama perulu se marginesc in: a mantiné intr'unu gradu determinat de activitatea functiunile perului; pentru acestu scopu se va peptenă in fia-care dī perulu, facandu in acelui-a-si timpu căte una frecatura jurnaliera cu peri'a; acăsta cu scopu de a curăța grăsimile ce se depune pre peru si pre pelea capului.

Se va evita de ori-cine a amblă cu capulu descoperit, si mai cu séma candu a statu int'uu locu caldu. A nu udă perulu cu apa rece candu elu e muiat de sudore.

Candu perula e udată in urmă unei băi, este prudent a-lu stergo bine, căci umediile a unu fla bulbul perului si-lu face să cadas. Personele cari asuda multu, trebuie să aibă grige a supră perului, căci, acesti-a lu-perdu mai lesne. Spre a-lu conservă, elu trebuie stersu bine candu este udu, facandu-i de două séu trei ori pre septembra, căte una frecatura cu peri'a; si se voru servir de preferentia cu peptenele desu. Pentru a curăța pelea capului de multă grăsimă ce se depune pre peru, voru avé grige a se spală una-data pre luna.

Palari'a, siepc'a, caciul'a si mai cu séma cască mili-

taria, fiind pucinu higienice, predispusu la caderea perului; căci aerul contineutu in palarie, nepotendu si reinnoitu, se incalzesc, si daca pastram multu timpu palari'a pe capu, acelu aeru devine vatematoriu perului, care incepe a se rari, până la plesiuvină. Astu-telu personele cari sunt silite a siede cu capulu descoperit, damele, ale caroră palarie sunt permeabile aerului, au in genere unu peru mai desu.

Pentru a evita acestu inconvenientu, vomu recomandă a portă palarie usior, a le radică de pre capu din candu in candu si a nu avé nici nici una-data capulu acoperit in casa.

Pomadile, unturile, esențile si totă corporile grase nu trebuie intrebuințiate de cătu pentru care nu e unsu-roșu de feliul lui, adeca pentru perulu secu, căci, mai totă pomadile si unturile sunt compuse de substanțe cari răcedesc leșne, prin urmare, sunt vatematoriu perului. Se va fersi dura a cumperă asemenea pomade de la magazinele de parfumerie, căci acolo, avendu mari depozite de pomade, sunt răncedate prin lung'a loru pastrare. Cele mai multe pomade din comerciu sunt reu facute, au grăsimi vecchia si răucedă, răncedea pre care o ascunde adaugându-le una mare catalină de esenție, cari sunt iritante si vatematoriu perului.

Persoane cari au, său sunt supuse la matrăția, voru avé grige a-si curăță mai antăiu pelea capului si apă si voru unge perulu.

Multe femei au reul obiceiu de a udă perulu pentru a-lu poté netedă; acestu usu trebuie abandonat, căci apă, si mai cu séma scuipatulu, usuca, decolorăsi si facu a se rupe perulu.

Din timpu in timpu se va observă perulu, pentru a vedé daca este său nu necesita de a-lu unge.

Diferitele mucilage (gumi, coca, scrobela), ce unele femei intrebuințează pentru a-si fixă siuvinile de peru, au inconvenientul de a lipi perulu, a-lu încarcă de pravu si a-i dă una urită odore de mucigaiu.

au lupta missiunea că sè generaliseze în tota Transilvania și principiile doctrinei lor.

Se vorbesce, că în Brașov s-au formatu unu comitetu centralu si lucra că sè institue comitete filiale prin părțile locuite de romani, că asié sè misce pietra pre pietra că sè generaliseze infrăurile și doctrinele loru ridice. Se vorbesce că ambla cu tote poterile, că sè-si asigure prenumeranti pentru o foia romana, ce va fi în Brașovu sub auspiciile comitetului central, va sè dica: se nasce unu mortu! Se vorbesce, că în dilele trecute au si venit pre aici unu membru de alu comitetului, că sè vedia cam cātă prenumeranti i se potu asigură d'in districtu; se vorbesce mai incolo si aceea, că d'insii si-au alesu Fagarasiul de locul unde sè insceneze cătu mai curundu unu alu doilea ospetiu.

Diuarialu magiaru „Nemere“ si „H. Zeitung“ au si inceputu numai decât la faime, că romanii din Fagaras arudorí o fraternisare la Brașovu.

Preste totu, se vede, că banchantii politici din Brașovu au pornit cu nesce intențiuni prea cutediate. A tacă facia cu aceste, insemnăza a lasă că Brașovenii sè-si bata caii in lumea largă pre cont'a nostra in specia, si in generalu a natiunii romane.

Dar' d'insii s-au inselat amaru in socotel'a Dloru. Sè o scia banchantii politici din Brașovu, că noi cunoscemு forte bine instrumentele a cele vile, cari au inscenat tragi-comedi'a brasovenescă si o scimă si aceea, că inscenatorii sunt omeni cari nu se pricepu nece după taraba, decum sè aiba o judecata mai departe. Sè o scia Dloru că nici unu puiu de romanu nu se va demite la o nebunia asié de grandiosa precum au facut'o Dloru, si că nici in Fagaras si nici in districtu nisce marfe asié comune de bacană nu afia nici unu pretiu.

Da, candu magiarii voru recunoscere drepturile autonome ale Transilvaniei si ale natiunii romane, candu d'insii ni voru d'ovedi reali de infrătre, atunci sè fia siguri, că romanii preste totu locul li voru intinde mana de infrătre, dara a te infrăti la pocale fără nici o concesiune politica, si apoi a bucină in lumea largă că te ai facutu frate politicu cu magiarulu insemmidia: tr adare natiunale său nebunia potențială. Tertium non datur.

Romanii ceru mai antâi de la magarii faptu, si apoi voru pasi cu ei la infrătre, altmintrelea inimici pâna la morte!

Noi respingemu ori ce solidaritate cu Brașovenii in principiile loru scalciate, recomandandu-li pre venitoriu mai multă judecata si mai multă tactu politicu de cum lu-az aratatu cu ocasiunea acést'a.

Basarabu.

Bobohalma, in aprile 1871.

Candu ajunge omulu in necazurile sale sè se planga la opinionea publică, e sperantia cea d'in urma. Dupa-ce au cercat ușoare totu midiocele foră vre-unu rezultat, e totu-si una mangaiare si acést'a.

In anul 1867, fostul comite supremu alu Cetatei-de-Balta, avendu principiul a constitui unu tribunalu d'in domni nascuti d'in vitia innalta, a candidat unu numai de cei

naturalu, pentru a nu-lu trage si rupe, apoi a-lu scutură si lassă la aeru căte-va minute.

Obiceiulu, care consiste in a-si acoperi capulu in timpul noptii cu bonete, tulpane său altu ce-va, este fôrte vatematoriu si mai cu séma pentru personele, cari asuda multu, că-ci tiene perulu in umediela. Celu mai bunu obiceiul, este in a pune unu fileu, care sè tienă perulu pentru a nu se incurcă. Bonetulu, tulpanulu si cele alte obiecte ce se pun pe capu in timpul noptii tienă pellea capului in mădore si daca se intempla că ele sè cada, capulu fiindu caldu, una racela survine si produce: guturaiu, doreri de ochi, archi, etc.

Că avantagiu directu alu perulu, este de notat, că personele cari se culca cu capulu descoperit, si-pastrăza mai multu timpu perulu, pe langa astea, elu albesce mai tardu.

Tansul perulu si se practica in dile seci si calde pentru a evita guturaiul, dorerile de ochi si urechi, ce potu surveni in urm'a unei necalculate taieri a perulu. Acestu mediu-locu este vatematoriu daca se face in urm'a unei abundante incarcări de stomacu, a oboselei, indisposiuniei, si atâtua mai multu candu este bolnavu.

Personele cari au deprimarea a purtă perulu lungu, nu trebue sè-lu taie de una-data, ci, pucinu căte pucinu, pâna va ajunge la lungimea ce trebue sè aiba unu peru convenabilu ingrigit.

Se crede că tatajulu desu alu perulu de la radacina, este unu prea bunu mediu pentru a face perulu desu. Multi, in sperantia acést'a, mergu pâna a-si rade perulu capului. Acesta idee este eronata, că-ci, cu cătu se taie mai adesea perulu, cu atâtua lu face sè cade mai lesne si sè se rarește d'in cauza că radecină lui nu e in stare a dă unu lungu firu de peru, neavandu tota vigorea. Dessimă perulu e ce-va naturalu, ea nu se dobândesc artificialemente.

Dr. G. R... (Gaz. med. chir.)

titluri stralucite, si asié a ajunsu judecatoriu si Kispál Albert, care, dupa cualificatiunile sale, nu s'ar potrivit pentru alta-ce, decât pentru unu glumetiu de curte.

Se dice, că cine ce semena aceea si seceră, inse dlu comite Béldi a semenat neghina, era poporatiunea seceră lacrime. Pâna candu sè mai acceptam? veni-va vre-o data timpulu, si ore ajunge-vomu dilele aceleia, că sè vedemur posturile judecatorielor ocupate de individi demni si cvalificati, cari sè scia si sè-si pota impleni detori'a loru, era nu numai sè traga lef'a cea mare, spre nespresa dauna a părtilor litigante. Aceste cuvinte se audu d'in gura majoritatii locuitorilor Cetatei-de-Balta, si in deosebi d'in gura acelor-a, cari locuiescu in cerculu judecatoriei singulare d'in Ernuth-Tirimi'a; dlu jude singularu Kispál Albert se poate că possiede ce-va scientia si vre-o cătă-va §§. d'in procedură radicarii toastelor, candu are onore de a fi invitatu la vre-unu prandiu; meritele domniei sale nu se estindu inse mai departe. In causele judecatoresci nu sciu mai astă-se in tote tierile, cari se tienu de coron'a lui Stefanu, vre-o judecatoria asié de orfana, in care sè merga lucrurile asié de reu, precum mergu la acăsta judecatoria singulara; aicea o simpla cauza de conturbare in posessiune, care se tiene de celea mai urgente affaceri ale judecatoriei, abî se deslega in timpu de 6 luni, ba se afla processu de conturbare in posessiune, in care dlu jude, primindu anticipatiunea, si esfndu in facia locului, a pertractatu caus'a inainte de acést'a cu trei ani, si nu numai că n'a adusu sentintia, dară nice protocolulu de pertractare nu l'a impratocatul, lasandu pre actore, pre langa speselle facute, se se planga inaintea tribunalului crescut, si sè ascepte de acolo consolatiune. De mai dureza acést'a multu, siguritatea avei in acestu cercu se pericliteza cu totul.

Aici causele de controversa nu se deslega dupa dreptate, ori dupa §§., ci dupa person'a actorelor, ori a incului.

Precum am mentinutu mai susu, dlu Kispál Albert a reesitut că jude in anulu 1867 numai prin poterea absolutistica a fostului comite supremu contele Béldi Ferencz, pentru că majoritatea comitetului comitatensu, cunoscându-i de una parte simplicitatea, de alta parte chiamarea domniei sale de glumetiu, a luat totu lucrul in risu, si a votat cu una nulla, inse d'in glum'a membrilor alegatori s'a facutu lucru seriosu cu urmări si mai seriose, că-ce dlu Kispál Albert, prin nulla a ajunsu judecatoriu, si justiti'a la vre-o de miile de locuitori a ajunsu ceea ce e intru adeveru domni'a sa, adeca una nulla, si pre langa tote acestea speredia a fi denumitul judecatoriu si la organizarea viitora; si nu e fara potintia de se va sustine principiul de pana acum, de a incredintă posturile judecatoresci celor mai mari ignorantii, precum e Kispál Albert.

Unu Bobohalmianu.

A p e l u

cătra intregu clerulu si poporulu romanu, precum si cătra tote „Asociatiunile, reunii si corporatiunile infinitate pentru latfrea culturii si luminarea poporului romanu.“

In vieti'a si istoria poporeloru si a natiunilor civilisate punctulu de splendore si educatiunea tinerimei, că-ci tenerimea e temelia pre care are a stă edificiul celu solidu alu venitorului toturor poporeloru si natiunilor, cari vreu sè traiésca.

Lipsindu crescerea buna, lipsesce totulu, pentru că, dupa cum dice Platone in a VI carte despre legi „omulu este animalulu celu mai blandu si mai divinu, daca se imbladiesce prin disciplina: needucatu său falsu educatu este celu mai selbaticu intre tote animalele ce le produce pa-mentulu“; dreptu-aceea crescerea buna e necesaria pentru toti omenii, dupa cum afirma J. A. Comenu in opulu „Didactica magna“: omulu daca voiesce sè fie omu trebue sè se cultive si perfecțiuneze. Numai astfelui poate agiunge omenirea la tient'a destinata, la limanulu de scapare, la vertute si prin vertute la fericire, la triumfulu dorit!

Romanulu se poate crește bine ca romanu, numai in scola romana. Pentru tenerimea romana, numai scola romana este isvorul nesecaveru, pentru totu ce este bunu, frumosu si umanu; numai ea poate face pre colonia Traiana d'in oriente, tare, mare, fericita si cu renume, demna de gloria strabunilor!

D'in acestu punctu de vedere purcediendu si romanii d'in cerculu si giurulu Lapusiului, cu toate că medilocele materiale li erau forte putinu favoritorie, totu-si, basati pre principiul „cu poteri unite“ pusera piétri'a fundamentală unui pomposu edificiu scolare-romanescu in opidulu Lapusiu-ungu escu, in mediuloculu compatriotilor de natiune, religiune si confesiuni eterogene, care aru poté servi de modelu ori carui opidu său orasius d'in Transilvania, daca acestu poporu ar' fi in stare a i dă medilocele de subsistintia, si daca d'in partea contrariloru si inimiciloru seculari ai romanismului nu lar' fi intempinatu loviture de morte.

Inse ambitiunea unor omeni neprincipali si indiferenti de cultur'a poporului romanu incepă a imprasciá sementi'a discordiei intre pacinicii romani, si astfelui, in urm'a unor imparatii sinistre indreptate cătra Ordinariatu gr. or. Sibiuanu, li succese, prin acést'a, a redică parete despartitoriu intre confratii de unu sange. Prin acést'a desbinare fatală s'a subtrasu aproape diumatate d'in contribuirile oferite de buna voia, pentru sustinerea si infinitarea fondului scolaru.

Acést'a nu fù destulu, ci si ungurii, atât romano-catolici cătu si reformati, se ivira cu felu de felu de pretensiuni, voindu fia-care a-si arogă dreptu la scola edificata cu si d'in sudorea românescă.

Cu tote aceste romani gr. c. sustinendu-si dreptul nealienabilu, si-ofera denariulu pentru sustinerea acestui institutu si mai departe, — si pre langa tota serăt'a se nesuira a duce in indeplinire gatirea edificiului scolaru (că ci catulu L. d'in causele susu atinse remasese negativ).

Ca totu-si poporul sè-si pote usiură sarcin'a sustinerii acestei scole si-infinită ce-va fondu, prin staruint'a Prea Ssle Parintelui Metropolitu si a Prea Ven. Ordinariatu, dupa mai multe rogări dobendu o subventiune de 5000 fl. v. a., dela Statu, — inse dupa ce se solvă 2500 fl., subventiunea ulteriora sub regimul actuale se sistă d'in cause si protestu de compatimutu, declarandu că pre venitoriu pentru scol'a principale romana d'in Lapusiu-ung. altu agitoriu, in lips'a unui fondu nu se poate prestă, că si cum romanulu, nu ar' merită d'in venitulu statului, nici o parală!

Dreptu aceea ne semisimus strinsu deoblegati, in conscientia misiunei ce am luat asupra-ne, a delatură de asta-data tota modestia si cu sperare firma ce avem locata in meritosu liberalitate a Mecenatilor clerului si poporului romanu cutediāmu a-lu molestă cu prea umilita rogare, ca:

considerandu starea cea precaria a acestei scole principale romane, si pericolul ce o amenintă cu immormentare in cercustările presente; considerandu nerecompensaveră dauna ce ar' resultă pentru cultur'a religiosa-morală romanesca a fidelilor d'in tienutu si giurulu Lapusiului, candu statulu, sub protestul nedestoiniciei, ar' metamorfosă o in scola comună magiara;

considerandu cumplita miseră a poporului contribuiente, care se luptă d' si nopte fără nice unu prospectu de a-o poté sustine si in venitoriu; in fine

considerandu facilitatea cu care s'ar' poté sustine acăsta scola in categori'a pre-avuta, dupa ce acum e provedita cu tote cele de lipsa, dupa recerintile legii — că nece una scola d'in Transilvania intréga — afara de fondu de subsistintia banalu:

Apelăm la intregu clerulu si poporulu romanu, precum si la tote „Asociatiunile, reunii si corporatiunile infinitate pentru latfrea si luminarea poporului romanu“ că sè smulga d'in vultore a letargie i pre acăsta scola principale romana, prin cătu de pucine ajutorie, adunandu colecte benevolе spre intemearea fondului recerutu, de nu cum-va vomu preferi a remană condamnat la tartarulu ingnorantie, si prin acést'a la nefericitare, atât morale, cătu si materiale pentu totu-de-un'a.

Ofertele benevolе, d'impreuna cu consemnarea marinimosilor contribuitori sunt rogati acei Prea onor. Domni, cari ar' binevol a primi sarcin'a de colectori, a le tramite „Directiunei scolei principale romane“, la mana D. Demetriu Varna protopopu si profes. in Lapusiu-ung. (Magyar Lapos) in Transilvania, carele le va admanu percepto-relui scolei, si despre cele intrate va ratiocină pre calea diurnalisticiei cu tota acuratetă.

In urma, in firma sperantia cum-că versulu celoru persecutati de atâtatea fatalităti va află resunu de condolintia, si cum-că dupa atâtatea avantaje va fi fortunat a seceră fructuri de mangaiare pentru poporul d'in cerculu si giurulu Lapusiului celu insetatu de sucursulu Mecenatilor si confatilor sei benefacatori, pentru intemeierea fondului, de neaperata si urgenta trebuinta, reindu-ne prea umilita intrecesiune remanemu patro-nirei comendati in Lapusiu-ungurescu la 29. martiu 1871.*)

In numele comitetului

I o a n u D r a g o m i r u , m. p., archidiaconu ca preside.

D e m e t r i u V a r n a , m. p., v. protopopu si profes. ca membru.

T e o d o r u R o s i u , m. p., invetiatoru normale ca notariu.

*) Celealte diurnale sunt rogate a primi in coloanele loru acestu apelul etc.

Protocolul comitetului scolaru, susceputu la 29. martiu 1871 in edificiul scolei principale romane din Lapusulu-unguresca in urm'a rescriptului prea ven. Ordinariatu de Gherl'a, d'in 18. martiu a. c. Nr. 672/357, in privinta agendelor ei de ori-ce natura, cu deosebire a sustinerii ei si pre venitoriu, prin ori si ce midiluce posibile, in starea si caracterul ei preavutu de pana acum, — in fianta de facia a membrilor ales in 7 septembrie 1868, carorul-a li-a fostu impusa acesta onerosa sarcina, de a veghi si a se ingriji mai de aproape, in totu tempul si sub ori-ce impregiurari, de buna-starea ei, precum si a unorul-a din representantii comuneloru contribuinde — sub presidiul prea-onorab. dnu Ioanu Dragomiru, archi-diaconu.

A g e n d a l e :

Dupa deschiderea siedintei, comisiunea alesa cu increderea membrilor comitetului adunat la 10 iuliu a. tr. da raportul corectu despre pasii facuti pana in prezinte cu privire la mentiunata scola, care e de urmatorul intesu: 1. „Conformu insarcinarii ce amu primitu de la comitetu in adunarea d'in 10 iuliu a. tr. s'au facutu, cu privire la punctul b) alu pretoculului, o petitiune la inalt. ministeriu de cultu si finacie pentru solvarea sumei de 1000 fl. v. a. asemnati anuatim priu in ministeriu de cultu, cu datulu 7 iuliu 1868 Nr. 10342 in urm'a resolutiunei ministeriului de finacie d'in 17 novembre 1867, Nr. 56465 pre unu restempu de 5. ani, d'in cari scol'a nu a primitu pana acum'a numai 2500 fl. v. a., sistandu restulu de 2500 fl. prin ordinatiunea dto. 8. iuniu 1870 Nr. 11364, — la care petitiune acelu-a-si in ministeriu a binevoit u a incunoscintia si acum pre comitetu, prin prea ven. ordinariatu, cu datulu de 1-a februaru a. c. Nr. 23045/1870, cumca altu ajutoriu, pentru acesta scola, in lips'a unui fondu, nu se mai pota prestă.“

La cetirea acestui raportu d'impreuna cu rezultatul negativ alu in. ministeriu, precum si la reasumarea in scurtu a rescriptelor ministeriale si guverniale, prin care se aplacisase mentiunata subventiune, — comitetul accentueaza ca: ce ar fi caus'a sistarii subventiunei, la care contase cu tota incredere? si, daca totu-si s'a sistat, prin ce s'ar pota inlocu, ca venitorulu scolei se nu sufera, chiaru nice in privinta caracterului si categoriei ei primitive originale?

Relativu la aceste premise comitetulu statoresc: „se se faca o alta petitiune, si in cala dieta, pentru mai de parte a contiunare a subventiunei. Cu compunerea ei se insarcinea dlu Ale sandru Popu, jude cercuale in C. Monosturu, cu dnuu Demetru Varn'a, v. protopopu surog, er' cu inaintarea ei dnii deputati natiunali in Pest'a.“

2. Venindu intrebarea despre asigurarea scolei pre venitoriu, dupa lungi consultari se decide ca:

a) dupa-ce, pre ajutoriulu statului sub regimulu actualu nu pota poporul contă, se-si continue contribuirile si pre venitoriu, pre calea si dupa modalitatea de pana acum.

b) Dupa-ce inse poporul contribuente e miseru si greunatu cu multe sarcine, ca totu-si se nu fia necesitatua a contribuani indelungati, si asi'e sustinerea scolei se-i devina sarcina nesuportabile, s'au statoritu: se se cera de la „Associatiunea transilvana“, a carei devisa este „cultra si luminarea poporului — o subventiune anuale bateru de 300 fl. v. a., pana ce starea materiale a scoliei ar' deveni mai favorabile.“

c) Se se faca pre calea prea ven. Episcopate si a diurnalisticiei unui apelu la marimisitatea mecenatilor si a publicului romanu, pentru adunarea de colecte benevolu spre intemeierea unui fond scolaru. Compunerea acestui apelu se concrede presidiului.

d) Luandu in consideratiune bunele semtieminte ale fratilor de preste Carpati, cari totu-de-un'a candu a poftitu lips'a, si-au oferit cu dragoste denariulu pentru suplinirea neajunselor celor nefavoriti de sorte pre vetra stramosiesca — comitetul asta cu cale: a recurge la mar'mosita locuitorilor din Roman'a libera pentru unu ajutoriu posibilu pre calea ofertelor si altu modu de subventiune. Idealeplinirea carorul-a se concrede onorab. dnu Gabrilu Manu.

e) Luandu in consideratiune, ca fratii gr. or., de unu sange si de o mama, d'in giurulu Lapusului sunt intr'unu numeru insemnatu, si au neicungiurabil'a lipsa de cultura si priu urmare si de institute; considerandu, mai de parte, ca pruncii, cari au frequentat acesta scola, au fostu si sunt in numeru considerabile de confes. gr. or., comitetulu cu representantii comuneloru gr. or. unite i invita si astadata, ca totu-de-un'a, de compartasi la sustinerea acestei scole principale romane, apromitiendu-li totu-odata totu drepturile ce li-ar' compete dupa proportiunea contribuirilor, — la d'in contr'a, neavendu scol'a midiluce de subsistintia, didactrulu se se incaseze strictu de la toti studenti straini, cari n'au contribuitu si nu contribuesc la sustinerea scoliei. Acesta otarire se se aduca la cunoscintia protopopilor respectivi prin corpulu profesoralu.

f) Pentru ca acestu comitetu se pota tiené mai cu usiuretate in evidintia cas'a scolei; ca profesorii se pota evita greutatile si spesele ce au de a intimpiná cu scoterea salaryoru invetatoresci de la perceptoratul comitatensu d'in Desiu; in fine, pentu ca banii scoliei, cari restezu d'in salaryoru profes, se nu remana o massa morta, ci dupa impregiurari se cresca si sporesca, afila de bine a cere, prin onorab. dnu G. Mahu, pre calea oficiolatului comitatensu d'in Desiu, seu de s'ar pofti in comitetulu comitatensu, la adunarea prossima, ca cass'a scoliei d'impreuna cu actele tienetorie de dins'a, cu ratiuniciele despre percepitiuni si erogate d'in iuliu 1867. pana in prezinte se se transpuna perceptorelor scoliei, realesu in person'a lui Iacobu Voith, magistrul postale localu, care pana la facerea si aprobarea statutelor va procede dupa informatiunile primite de la comitetu. Mai departe se cera ca inclinatul oficiolatului cattensu se impuna judilor procesualu d'in cerculu Lapusului, Caticaului si Reteagului, ca banii scoliei cu restantiele d'impreuna se se strapuna in venitoriu regulatul perceptoratului scoliei in locu. Totu asemenea se se faca si pentru oficiolatului districtualu alu Chiorului prin dlu Alesandru Popu.

3. Venindu pre tapetu si caus'a arendatorelui I. Lichtenstein, cu privire la pretensiunile sale facia cu parterulu esarendatu, etc., comitetul scolaru incredintea corpului profes. a complaná lucrul pre cale pacinica, er' in casu inevitabile, a conchiamá 12 membri pentru decisiuni ulterioare.

Urméza subscrerile membrilor comitetului si ale representantilor comuneloru contribuente.

Sunt doue septemane, decandu, neci la repetiile nostre reclamari, cu tote ca ne aflam in aceea-si cetate, nu primim exemplariul de schimb'u alu diariului „Albin'a“ si nu potem sci daca au incetatu reciprocitatea colegiala, seu ba? D'in asta causa nu poturam luá mai nainte notitia despre urmator'a dechiaratiune ce o publicam cu viua multumire:

„S p r e c i r e ! Intemplantu-se ca d'in incidentulu, ca d. Ioanu Lengeru, fostulu asta ierna pre unu scurtu tempu collaboratoru la „Albin'a“, la serbatorea de infratire intre Romanii si Ungurii d'in Brasovu a avutu rola activa — se se traga consecintie a supr'a politicei i foiei nostre: venimus a dechiará, cum-că dlu I. Lengeru inca d'in lun'a lui martisoru a incetatu de a mai fi collaboratoru la „Albin'a“; mai adaugem inse, ca si pre catu tempu amu avutu onorea de conlucrarea Dsale, cu partea politica nu a avutu a face.“ Redactiunea (Alb.)

Avemu se observam, ca respingem de la noi neintemeiat'a imputatiune, ce ni-se face, de a fi avutu macaru intentiunea de a trage consecintie a supr'a politicei i foiei „Alb.“ carea noi, cu bucuria o cunoscem a fi natiunala, chiaru si facia cu incidentulu de la Brasieu, si am tra su simplu atentiu ne a onor. Redactiunea „Alb.“ la individulu, a carei connessiuni cu „Red. Alb.“ a fostu de notorietate publica. Acésta, credemus noi, au fostu detorintia colegiala. Red.

V A R I E T A T I .

** (Recrutarea) in tierele de d'incepe de Laita s'a finit u degă; preste totu s'au assentat 39,339 fetori la armata comuna de linia, 3934 in armata de rezerva; la-olală 43.373 recrute. Cei-a-lalți junci, capabili de a portă arme, cari nu s'au recrutat in armata comuna, s'au inrolat in armata unguresca, numita pentru aperarea tieri (honvedi). Numerul acestor-u nu este inca cunoscutu, dar' in totu casulu trebuie se fia considerabilu, pentru ca domnii stapanitori nu cauta a se intarí prin alta-ce — firesce contr'a inimicilor esterni — decat prin sporirea numerului viteziilor cu cracii rosi, cari cu una miscare de sprancena si cu una resuscitura de mustetia se baga pre incumetatulu inimicu in Dunare. Vitezi, forte vitezi! dar' cu tote acestea si contr'a acestei rare vitezi, carea numai loru li este data, inca se afia unu mediu-locu de aperare, seu chiaru si alungare. Daca ni aducemus bine a minte, numai in tomm'a trecuta s'a intemplatu, ca una compania de honvedi, caru sefse se manevreze la campu afara, a ruptu-la fuga la aparint'a unui singuru tauru de bibolu. Daca aru sci acésta inimicu ungurilor, apoi n'ar avé trebuinta se-si procure elefantii, ca Pirhu, ci numai vr-o căteva parochi de tauri de bibolu, cari se nu fi vediutu colorea rosu baremu in decursu de una ierna.

** (Multiunita publica) Societatea de lectura a junimeei studiose de la gimnasiulu superioru gr. cat. romanescu d'in Naseudu: „Virtus Romana Rediviva“

si-tiene de santa detorintia a esprime multiunita cea mai cordiale toturor acelor onorab. Redactiuni, cari binevoit a dona biblioteca societatei in a. c. cete unu exemplarul d'in diurnalele, cari le redigeza, rogandu-le a nu-i detrag acestu favoru nice in viitoru. — Naseudu, 7. maiu 1871 st. n. Ioane Ciocanu, presedinte. Stefanu Rebreanu, notariu. — Vediui. Dr. Ioane M. Lazaru m.p. Directoru si profesoru gimn. si conductoriulu primaria alu societatii.

** (Perderile nemtilor) in resbelul abis inchiatu sunt urmatorile: I. Oficieri: Confederatiunea de nordu: 918 morți, 2972 raniti si 30 disparuti; Bavaria: 156 morți si 564 raniti; Viirtemberg'a: 25 morți si 64 raniti; Baden'a: 22 morți si 132 raniti; Marele ducatu Hessen: 44 morți si 63 raniti; sum'a totala, adeca morți, raniti si disparuti: 4990. II. Suboficieri si soldati gregari: Confederatiunea de nordu: 14,839 morți, 71,792 raniti si 5902 disparuti; Bavaria: 1524 morți si 10,217 raniti; Viirtemberg'a: 664 morți si 1628 raniti; Baden'a: 423 morți, 2578 raniti si 263 disparuti; Marele ducatu Hessen: 681 morți si 1467 raniti; sum'a totala, adeca morți, raniti si disparuti: 112,038.

** (Desfintiarea monetariei din Alba-Iulia) Se comunică d'in Alba-Iulia cu data 15. maiu: Monetari'a de aici, infaintata la anii 1712—1715, de asta-di incolo e desfintata definitiv, de-o razie in diu'a de asta-di s'au imprimat ultimele bucăti de bani de 10 cruceri. Candu se va transpune monitari'a la Sibiu, nu se scie inca cu siguritate, dar' se speră, ca mutarea ei va urma in lunele mai de aproape. In cursul anului 1871 s'au imprimat bucăti de 20 si de 10 franci, de 1 florin si de 10 cruceri cam la 1,192.569 fl. 20 cr.

Sciri electrice.

R om'a, 19. maiu. Dispusestiunea spiritelor in Vaticanu si-a luat de-o data unu aventu nu pre indatenat de unu tempu incoce. Pana acum prisonierii voluntari d'in Vaticanu primiau cu sange rece si cu umilita supunere ori-ce ar' fi venit u supr'a capului loru, acum inse intindu cordele d'in respoteri, decidiendu intre altele, a nu primi oficialitate in Vaticanu pre nice unu diplomat, care este seu va fi acediatu la curtea lui Victoru Emanuelu. Curi'a papale spera, precum se vede, in restauratiunea legitimistilor in Francia si de aceea ambla acum cu capul pre susu.

Bucuresci, 19. maiu. Partita guvernului a invinsu la alegerile de deputati si in consiliu III. Una parte mare a partiei liberale si abstienutu de la votare.

Londra, 20. maiu. Sciriile d'in Chislehurst spunu, ca comunicatiunea intre diplomati straini si curtea lui Napoleonu este forte batatora la ochi. Ambassadorulu rusescu, c. Brunnow, si consulul italiano, Cadorna, inca au cercetat incaperile lui Napoleonu in Chislehurst.

Berolinu, 21. maiu. Conferintia de ieri in Francofurtu (intre Bismarck si Favre) a durat patru ore. Germania redà Franciei, ca favorul deosebitu, totu materialulu de cale ferate, si l'a cucerit, si adeca: 300 locomotive si 6000 de vagone. Mane era si va fi siedintia.

Bucuresci, 21. maiu. Alegerile in consiliu tieranilor (alu patrulea) inca au esituit in favorul partitei ordinei (?!), asi'e incatul guvernului e sigur de majoritatea ce o va avea la deschiderea camerei.

Viena, 22. maiu. Deschiderea delegatiunii unguresci a avutu locu prin presedintele de etat Majláth, care s'a lesu apoi de presedinte si Bitt de vice-presedinte. Presedintele amintesc in vorbirea sa de-spre fericit'a impacare emanata din sanctiunea pragmatica, si, provocandu-se la evenimentele esterne, accentua necessitatea d'a oferit monarhiei base sigure in afara prin cascigare mediu locelor necessarie spre propria aperare. Ministrul de finantie imperialu Löwy presint bugetul si carteza rosia, comunicandu totu-odata ca imperatul va primi delegatiunea mane. Dupa acea urmă alegerea sub-comisiunilor.

Versalii, 22. maiu. Cam la 80.000 de trupe guverniale intrara in Parisu, si innamara pana la port'a triumfală Trocadero, Avenue Urich si pana la scol'a militara. Asta-di demanea urmă una canonada vehemanta, fara indoie la contrabarricade de la port'a triumfală; era noapte s'a ocupat castelulu Muette in Passy.

Versalii, 22. maiu. De a sera inceputu Parisulu e inchis u cu totulu; prusii impiedec comunicarea cu St. Denis-ulu. Se asigura, ca Domrowsky e inchis u St. Quen.

Propriet, edit. si red. respundet.: ALES. ROMANU